

สรุปประเด็นด้านอุทกวิทยา ตะกอน
และความปลอดภัยของเขื่อน
กรณีโครงการไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนปากแบง สปป.ลาว

พงษ์ศักดิ์ สุทธิพนธ์

2017/5/18

เขื่อนปากแบง

Reservoir capacity:
559 MCM at max WL 340
MSL

Hydropower capacity:
16 bulb turbine 912 MW,
design Q = 5,771 cms.

Navigation lock:
A one-way, one-step ship lock
500-ton ships; 120*12*4 m.
(l*w*d)

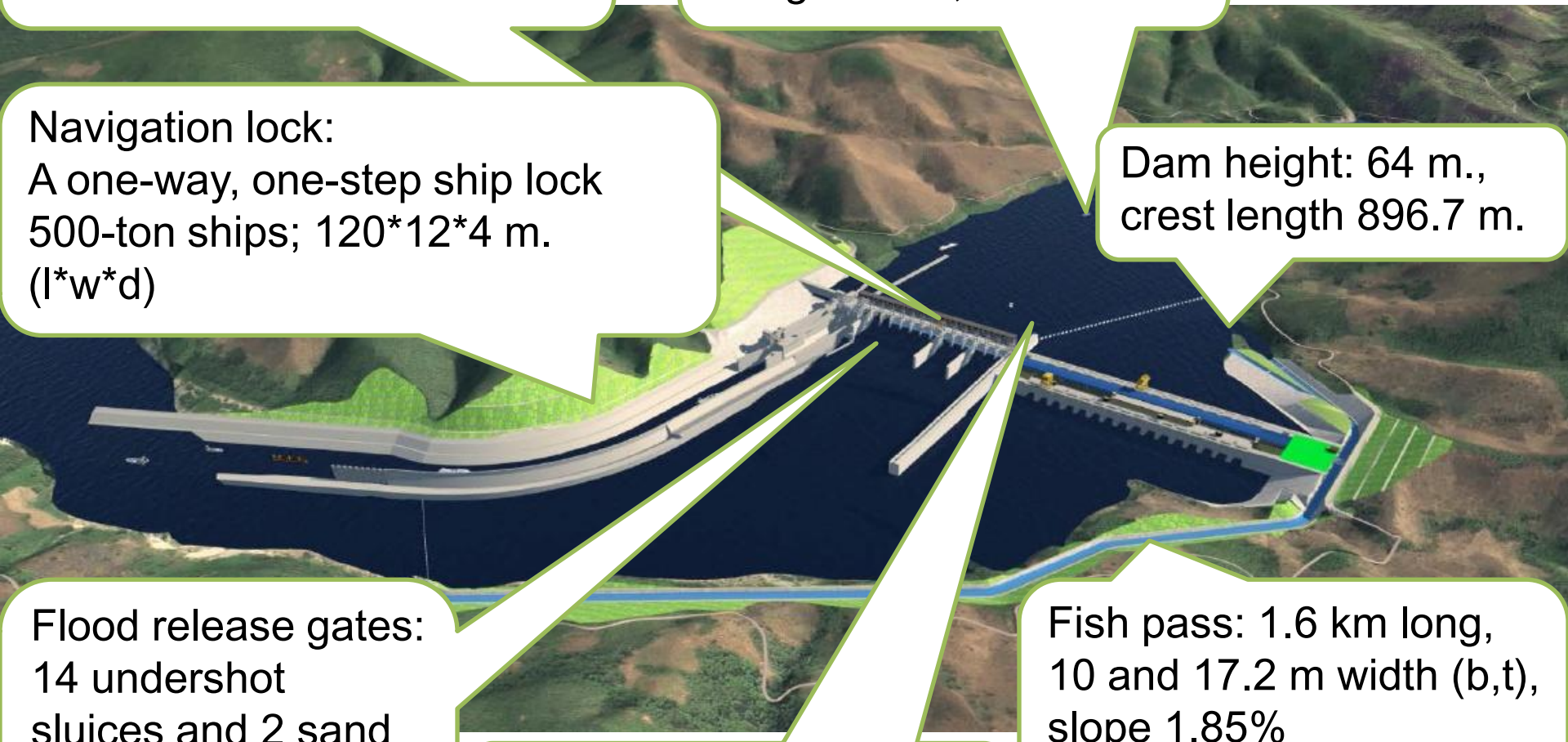
Dam height: 64 m.,
crest length 896.7 m.

Flood release gates:
14 undershot
sluices and 2 sand
sluices

Sand scour: 8 sand
outlets

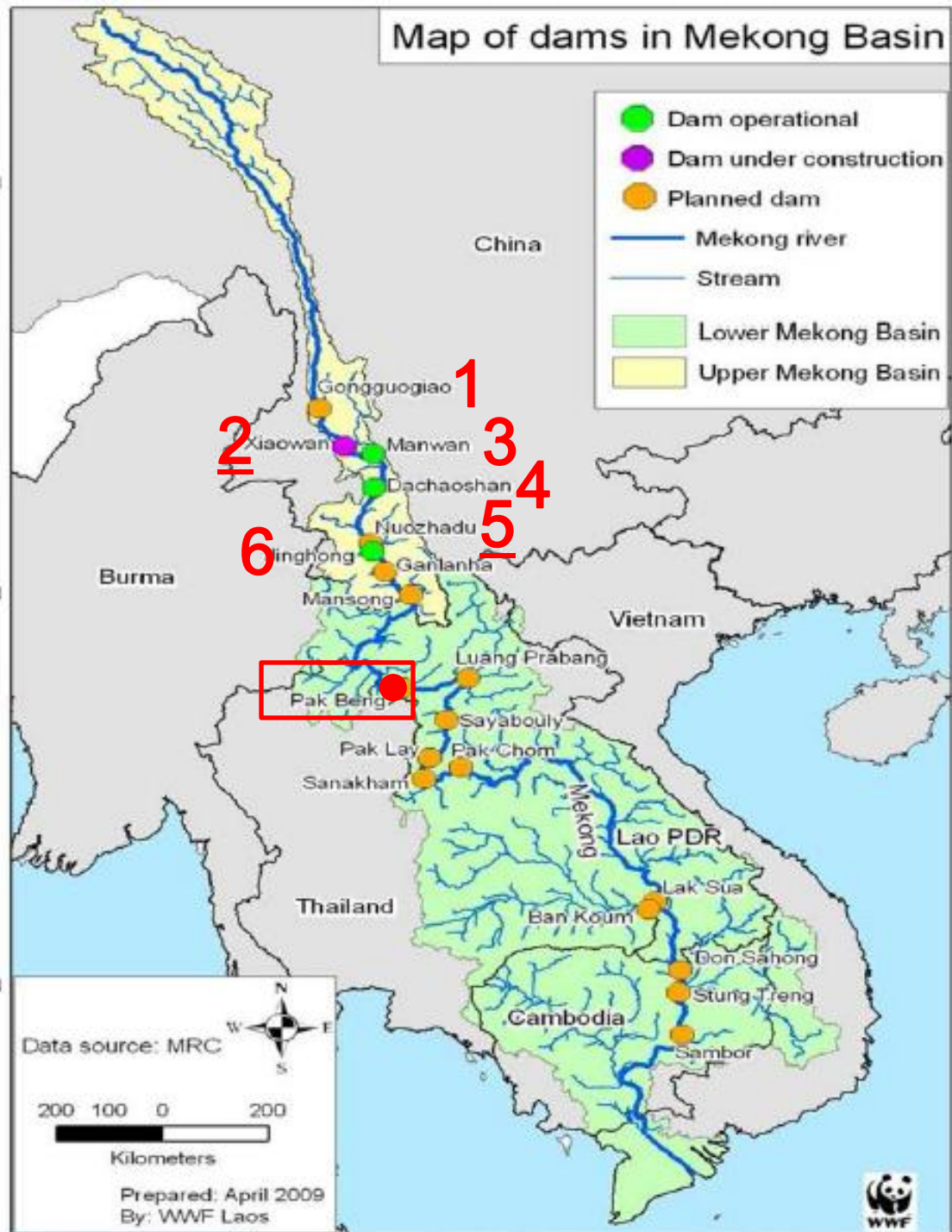
Fish pass: 1.6 km long,
10 and 17.2 m width (b,t),
slope 1.85%

Source: Technical review report

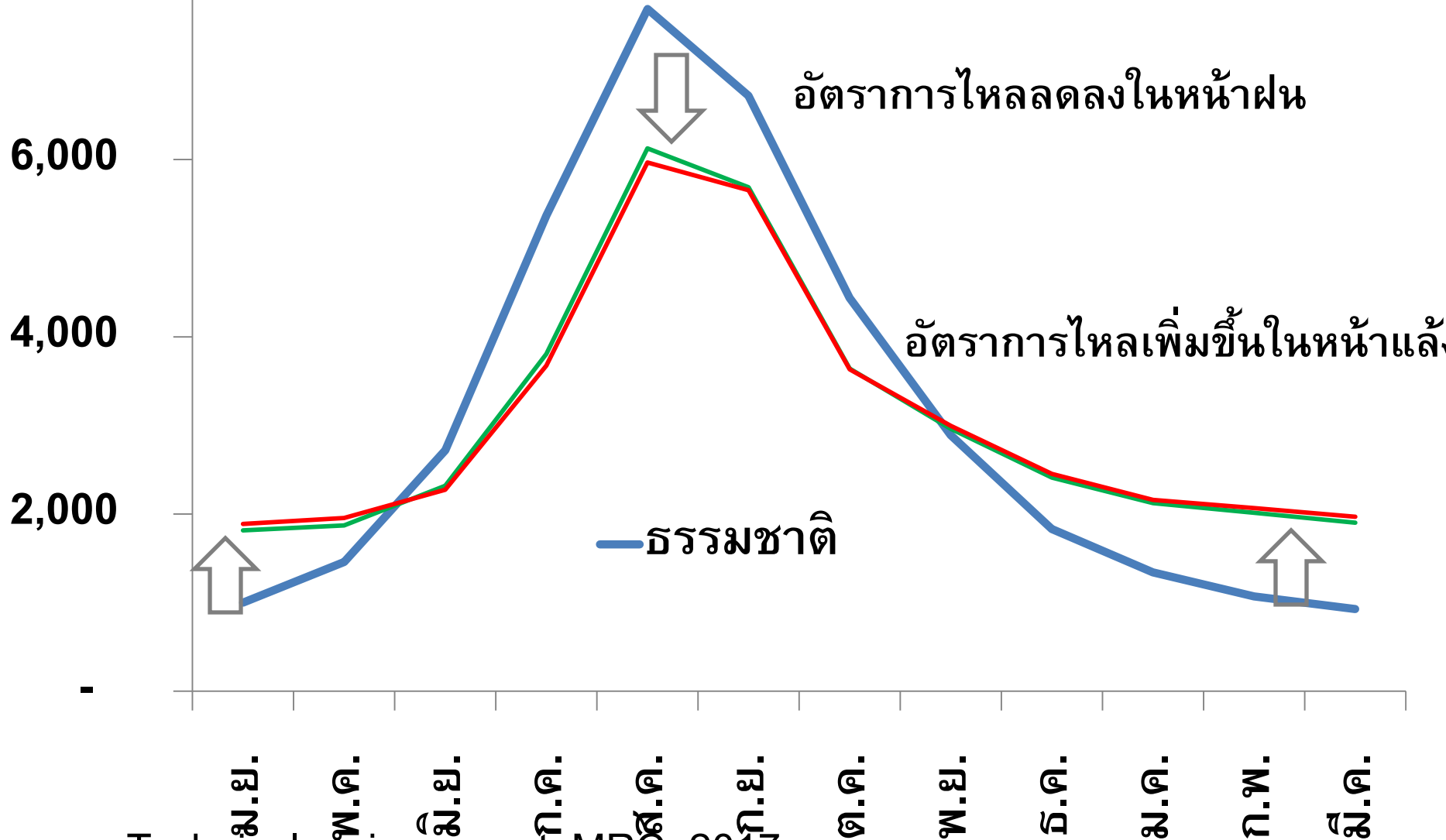
เขื่อน	MCM	MW	Year
1 กอนกาเจียว	120	900	2012
2 เขียวหวาน	9,895	4,200	2010
3 มานวาน	257	1,550	2007
4 ต้าเฉาซาน	467	1,350	2003
5 น้ำจัตู้	11,335	5,850	2012
6 จิงหง	249	1,750	2009

เขื่อน	MCM	MW	Year
ปากแบง	559 at 340 msl	912	20xx

อัตราการไหลที่เขื่อนปากแบงภายใต้สภาพฉายด้านเหนือน้ำต่าง ๆ

8,000 (ลบ.ม.ต่อวิ)

Source: Technical review report, MRC, 2017

Operation rule เขื่อนปากแวง

Water level, MSL

344 3) $Q > 5771$ cms, เดินเครื่องทุกตัวและน้ำส่วนเกินผ่าน flood gate

342 4) $10000 < Q < 12900$ cms, ลดระดับน้ำจาก 340 to 334 msl โดย flood gate เพื่อไม่ให้กระทบน้ำท่วมที่ไทย

340

5) หยุดเดินเรือ

และเปิด

sediment

flushing sluice

6) $Q > 14600$ cms,
เปิดประตู spillway ทั้งหมด

336

334 1) เดินเครื่อง turbine บางตัว

332

2) เริ่มฤดูฝน, $Q > 2200$ cms, เริ่มเพิ่มระดับน้ำจาก 335 เป็น 340 msl ด้วยอัตราเร็ว < 1 เมตรต่อวัน

330

0

5000

10000

15000

20000

25000

30000

Inflow, cms

5771

ประเด็นด้านอุทกวิทยาและชลศาสตร์

รายงานปัจจุบันยังเป็นการศึกษาเบื้องต้น ยังต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมในการออกแบบรายละเอียดต่อไป

1. ผลกระทบจากระดับน้ำเทือกกลับ (backwater effect) แก่งผาไต่ (97km) น้ำางว (105km) น้ำอิง (115km) เชียงของ (125km) ในฤดูแล้งมีแนวโน้มที่ จะดีขึ้นแต่ในฤดูฝนมีแนวโน้มที่จะมีประเด็นเรื่องการระบายน้ำ
ข้อเสนอแนะคือควรมีการศึกษาเรื่องพื้นที่น้ำท่วมทั้งริมแม่น้ำโขงและในแม่น้ำสาขา ในไทยรวมปัจจัยด้านฤดูกาล
2. ผลกระทบจากการบริหารจัดการเขื่อนในจีน (เหนือน้ำ) และลาว (หลวงพระบาง) ต่อการบริหารจัดการเขื่อนปากแบง ประเด็นระดับน้ำเทือกกลับและพลังงานที่ได้
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเก็บข้อมูลและบริหารเนื่องจากปัจจุบันข้อมูล ไม่เหมือนในอดีตแล้วเนื่องจากการบริหารจัดการเขื่อนและสิ่งก่อสร้างในลำน้ำ ปรธานและสาขา

ประเด็นด้านตะกอน

รายงานปัจจุบันยังเป็นการศึกษาเบื้องต้น ยังต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมในการออกแบบรายละเอียดต่อไป

1. จากผลกระทบจากระดับน้ำที่เอากลับ อาจทำให้เกิดการกัดเซาะตลิ่งและส่งผลกระทบต่อปริมาณตะกอนในลำน้ำได้
2. ผลกระทบจากการบริหารจัดการเขื่อนในจีน (เหนือน้ำ) ทำให้การระบายตะกอนของเขื่อนปากแบ่งไม่บ่อยเนื่องจากอัตราการไหลลดลงในหน้าฝนจากการบริหารจัดการเขื่อนเหนือน้ำ
3. ข้อมูลหลายตัวมาจากช่วงเวลาก่อนการบริหารจัดการเขื่อนในจีน ทำให้เราต้องการการเก็บข้อมูลมากขึ้น

ประเด็นด้านความปลอดภัยเขื่อน

รายงานปัจจุบันยังเป็นการศึกษาเบื้องต้น ยังต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมในการออกแบบรายละเอียดต่อไป

1. ปริมาณน้ำท่วมสูงสุดที่คำนวณจากข้อมูลอุทกวิทยาในอดีต ควรต้องอัปเดตข้อมูลที่ค้ำึงผลกระทบจากการบริหารจัดการเขื่อนในจีน (เหนือหน้า)
2. ผลกระทบจากเขื่อนที่ไม่สามารถดำเนินการได้ อาจส่งผลกระทบต่อการผลิตไฟฟ้าซึ่งมีเป้าหมายที่ขายให้ไทย 90%

สรุปประเด็นด้านอุทกวิทยาและชลศาสตร์ ด้านตะกอน และด้านความปลอดภัยเขื่อน

รายงานปัจจุบันยังเป็นการศึกษาเบื้องต้น ยังต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมในการ
ออกแบบรายละเอียดต่อไป

1. 3 มิติที่สำคัญ ได้แก่ ประเด็น (เช่น ระดับน้ำ, ตะกอน), พื้นที่ (เช่น พื้นที่เหนือน้ำ
ในลำน้ำหลัก ลำน้ำสาขา) และเวลา (เช่น รายฤดูกาล รายวัน)
2. ความเชื่อมโยงของผลกระทบต่างๆสู่ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น
อาชีพ ความเสียหายทางเศรษฐกิจ